

Monumentnummer*: 517387

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **05 november 2001**
Kadaster deel/nr **82752/177**

Woonplaats* **'t Zandt** Gemeente* **Eemsdelta** Provincie* **Groningen**

Kadastrale gemeente* **'t Zandt** Sectie* **F** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **1261**

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige AMBTSWONING met aangebouwd ACHTERHUIS en KOETSHUIS, ontworpen, getuige de gevelsteen, in 1911 in een Overgangsarchitectuur. Opdrachtgever was L.H. Coolman die van 1909 tot 1932 burgemeester was van de gemeente 't Zandt. Het pand had oorspronkelijk een serre aan de zuidzijde, deze is nu verdwenen. De diepe tuin die deels is omgracht (vroeger geheel) wordt aan de achterzijde begrensd door een rij knotwilgen. Een TOEGANGSHEK, bestaande uit twee gemetselde hoofdpijlers op vierkante plattegrond bekroond met een gepleisterde dekplaat met denappel en twee beweegbare smeedijzeren hekken met gekruiste stijlen en cirkelmotieven, verleent de entree tot de oprijlaan naar woning en koetshuis.

Het pand is ruim gelegen aan de Hoofdweg door 't Zandt en valt op door zijn omvang en zijn rijk gedecoreerde interieur.

Omschrijving

De twee bouwlagen hoge AMBTSWONING is opgetrokken in een bruine baksteen op een iets vooruitspringend trasraam van bruine klinkers, afgezet met een geglazuurde bakstenen rand. Het samengestelde zadeldak, gedekt met leien (maasdekking) heeft een houten goot op klossen met een gepleisterd fries eronder. Het pand heeft drie "afgeknotte" puntgevels met een gepleisterd klimmend tandfries, schouders met deels bakstenen en deels gepleisterd ornament, en gepleisterde kroonlijst bekroond met bakstenen hekje en ornament. De gevels op de begane grond worden geleed door getoogde H-vensters onder een segmentboog met geglazuurde bakstenen onderdorpels en gepleisterde accenten ter hoogte van de wisseldorpels; de verdiepinggevels worden geleed door enkele- of drielicht H-vensters met een gepleisterde latei, samengevat onder een rondboog; de twee bouwlagen worden van elkaar gescheiden

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door een geglazuurde cordonlijst. In het trasraam bevinden zich rondom gietijzeren roosters binnen een geglazuurde omlijsting. De drie geveltoppen hebben elk een drielichtvensters met gepleisterde latei.

Aan de noordzijde bevindt zich de hoofdentree in een uitgebouwd portaal met plat dak; de entree bestaat uit een dubbele gelakte paneeldeur met twee deurlichten onder een getoogd bovenlicht met gekleurd glas-in-lood in een gemetselde portiek met segmentboog; in de zijmuren van de portiek zijn in vier bakstenen de initialen van de opdrachtgevers en het bouwjaar gekrast: "L.H.C, A.I.L. 1911"; de noordgevel van het portaal heeft een getoogd driedelig glas-in-loodvenster onder een segmentboog; op het dak een hek met bakstenen pijlers onder een gepleisterde leuning; het dak is toegankelijk via openslaande deuren met gepleisterde latei. De zuidgevel heeft openslaande deuren onder een bovenlicht met latei, binnen een aangesmeerde gevelwand, die aangeeft waar de serre vroeger heeft gezeten; boven de openslaande deuren een houten balkon (niet origineel) voor openslaande deuren met twee zijlichten, onder één latei.

Het aangebouwde ACHTERHUIS, één bouwlaag hoog, wordt gedekt door een aangekapt tweezijdig schilddak tegen een rechte, afgeknotte gevel; op het dak zwart geglazuurde verbeterde Hollandse pannen en een gemetselde schoorsteen; goot op klossen boven een fries van pleisterwerk en gele baksteen; de topgevels zijn met pleisterwerk afgezet en hebben een hoekornament. De noordgevel heeft een gelakte deur met kijkgat en deurlichten, onder een getoogd bovenlicht, en een vier treden hoge stoep; twee getoogde H-vensters en twee tweeruits keldervensters. In de westgevel een getoogd H-venster. De zuidgevel die verlengd is met een lagere aanbouw met plat dak, heeft aan de zuidzijde een H-venster en een glasdeur met bovenlicht, beide onder een gepleisterde latei, en aan de westzijde een (nieuw) venster; het platte dak heeft een hek (niet origineel) en is bereikbaar via een deur met zijlicht onder een latei.

Aan de westzijde van het achterhuis bevindt zich een aangebouwd KOETSHUIS op L-vormige plattegrond. Het wordt gedekt door een schilddak met zwart geglazuurde verbeterde Hollandse pan, twee pironen op de nok en een goot op gemetseld klossen, en heeft een zijrisaliet met tuitgevel aan de oostzijde. In het risaliet getoogde dubbele houten schuurdeuren met zes deurlichten bovenin en ijzeren gehengen, onder een segmentboog; in de topgevel openslaande deuren met strek tussen twee H-vensters met latei. Ook in de oostgevel een H-venster met latei. De noordgevel heeft een ijzeren roosvenster en twee halve getoogde ijzeren vensters met roedenverdeling. In de westgevel een deur met bovenlicht en rollaag en twee halve getoogde ijzeren vensters met roedenverdeling; in de zuidgevel twee H-vensters met rollaag, een deur met bovenlicht en rollaag en een samengesteld venster met latei.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in het voorportaal, de hal en de gang de granito vloeren; de wit betegelde lambrizing met goudkleurige decoratie; de band erboven met beschilderde Art Nouveau-sjablonen; de plafonds met Art Nouveau-motieven; de tochtdeuren met gezandstraald glas met Art Nouveau-motieven; de gepleisterde dubbele bogen, decoratief beschilderd; de omlijste paneeldeuren met bewerkt zesruits deurlicht en granito drempels; de houten trap met trappaal en leuning aan muurwerk dat is geschilderd in marmermotief. In de kamers de plafonds met Art Nouveau-decoraties.

Waardering

Ambtswoning met aangebouwd achterhuis en koetshuis, en toegangshek van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een ambtswoning uit 1911

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de vrij sobere doch verzorgde vormgeving van het exterieur
- vanwege de rijke Art Nouveau decoraties in het interieur
- vanwege de hoge mate van gaafheid van in- en exterieur
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de Hoofdstraat van 't Zandt

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Ambtswoning